

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గతస్య ఆయోధ్యకొండస్య

సప్తవింశతితీర్థానాం పారాయణశీర్షిక

పదహారవ రోజు పారాయణ - 05.11.2021

స	త్యే	న	లో	కాన్	జ	య	తి	దీ	నాన్	దా	నే	న	రా	ఘ	వః
7	1	0	3	1	8	1	6	8	0	8	0	0	2	4	4

గు	రూన్	ఘ	శ్రూ	ష	యా	వీ	రో	ధ	ను	షా	యు	ధి	శా	త్ర	వాన్
3	2	5	2	6	1	4	2	9	0	6	1	9	5	2	4

శ్రూ - 2

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 02

సర్గల పేరుల సంఖ్యలు

64, 65 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

79 + 29

108 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సృష్ట్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హేళామపూర్వకం

సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేన రాఘవః ।

గురూన్ శుశ్రూషయా వీరః, ధనుషా యుధి శాత్రవాన్ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అయోధ్యాకాండపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ శిషుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీశిషుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుష్షష్ఠితమస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

వధమప్రతిరూపం తు మాహర్షేస్తస్య రాఘవః ।

విలపన్నేవ ధర్మాత్మా కౌసల్యాం పునరబ్రవీత్ ॥ 64.1 ॥ (2 సార్లు)

తదజ్ఞానాన్మహత్పాపం కృత్వాహం సంకులేంద్రియః ।

ఏకస్త్వచింతయం బుధ్యా కథం ను సుకృతం భవేత్ ॥ 64.2 ॥

తతస్తం ఘటమాదాయ పూర్ణం పరమవారిణా ।

ఆశ్రమం తమహం ప్రాప్య యథాఖ్యాతపథం గతః ॥ 64.3 ॥

తత్రాహం దుర్బలావన్దౌ వృద్ధావపరిణాయకౌ ।

అపశ్యం తస్య పితరౌ లూనపక్షావివ ద్విజౌ ॥ 64.4 ॥

తన్నిమిత్తాభిరాసీనౌ కథాభిరపరిశ్రమౌ ।

తామాశాం మత్కృతే హీనౌ ఉదాసీనావనాథవత్ ॥ 64.5 ॥

శోకోపహతచిత్తశ్చ భయసన్నస్తచేతనః ।

తచ్ఛాశ్రమపదం గత్వా భూయశ్శోకమహం గతః ॥ 64.6 ॥

పదశబ్దం తు మే శ్రుత్వా మునిర్వాక్యమభాషత ।

కిం చిరాయసి మే పుత్ర పానీయం క్షిప్రమానయ ॥ 64.7 ॥

యన్నిమిత్తమిదం తాత సలిలే క్రీడితం త్వయా ।

ఉత్కణ్ఠితా తే మాతేయం ప్రవిశ క్షిప్రమాశ్రమమ్ ॥ 64.8 ॥

యద్వ్యలీకం కృతం పుత్ర మత్రా తే యది వా మయా ।

న తన్మనసి కర్తవ్యం త్వయా తాత తపస్వినా ॥ 64.9 ॥

త్వం గతిస్త్వగతీనాం చ చక్షుస్త్వం హీనచక్షుషామ్ ।

సమాసక్తాస్త్వయి ప్రాణాః కిం త్వం నో నాభిభాషసే ॥ 64.10 ॥

మునిమవ్యక్తయా వాచా తమహం సజ్జమానయా ।

హీనవ్యంజనయా ప్రేక్ష్య భీతో భీత ఇవాబ్రవమ్ ॥ 64.11 ॥

మనసః కర్మ చేష్టాభిః అభిసంస్తభ్య వాగ్బలమ్ ।

ఆచచక్షే త్వహం తస్మై పుత్రవ్యసనజం భయమ్ ॥ 64.12 ॥

క్షత్రియోఽహం దశరథః నాహం పుత్రో మహాత్మనః ।

సజ్జనావమతం దుఃఖమ్ ఇదం ప్రాప్తం స్వకర్మజమ్ ॥ 64.13 ॥

భగవంశ్చాపహస్తోఽహం సరయూతీరమాగతః ।

జిఘాంసుశ్చాపదం కంచిత్ నిపానే చాగతం గజమ్ ॥ 64.14 ॥

తత్ర శ్రుతో మయా శబ్దః జలే కుమ్భస్య పూర్యతః ।

ద్విపోఽయమితి మత్వాఽయం బాణేనాభిహతో మయా ॥ 64.15 ॥

గత్వా నద్యాస్తతస్తీరమ్ అపశ్యమిషుణా హృది ।

వినిర్భిన్నం గతప్రాణం శయానం భువి తాపసమ్ ॥ 64.16 ॥

భగవన్ శబ్దమాలక్ష్య మయా గజజిఘాంసునా ।

విస్పృష్టోఽమ్భసి నారాచః తతస్తే నిహతస్సుతః ॥ 64.17 ॥

తతస్తస్యైవ వచనాత్ ఉపేత్య పరితప్యతః ।

స మయా సహసా బాణః ఉద్భుతో మర్మతస్తదా ॥ 64.18 ॥

స చోద్భుతేన బాణేన తత్రైవ స్వర్గమాస్థితః ।

భవంతా పితరౌ శోచన్ నంధావితీ విలప్య చ ॥ 64.19 ॥

అజ్ఞానాద్భవతః పుత్రః సహసాఽభిహతో మయా ।

శేషమేవం గతే యత్యాత్ తత్రప్రసీదతు మే మునిః ॥ 64.20 ॥

స తచ్ఛ్రుత్వా వచః క్రూరం మయోక్తమఘశంసినా ।

నాశకత్తీవ్రమాయాసమ్ అకర్తుం భగవాన్పషిః ॥ 2.64.21 ॥

స బాష్పపూర్ణవదనః నిశ్వసన్ శోకకర్చితః ।

మామువాచ మహాతేజాః కృతాంజలిముపస్థితమ్ ॥ 64.22 ॥

యద్యేతదశుభం కర్మ న త్వం మే కథయేస్వయమ్ ।

ఫలేన్మూర్ధా స్మ తే రాజన్ సద్యశ్చతసహస్రధా ॥ 64.23 ॥

క్షత్రియేణ వధో రాజన్ వానప్రస్థే విశేషతః ।

జ్ఞానపూర్వం కృతస్థానాత్ చ్యావయేదపి వజ్రీణమ్ ॥ 64.24 ॥

సస్తధా తు ఫలేన్మూర్ధా మునౌ తపసి తిష్ఠతి ।

జ్ఞానాద్విస్మజతశ్చస్త్రం తాదృశే బ్రహ్మీవాదిని ॥ 64.25 ॥

అజ్ఞానాద్ధిక్వతం యస్మాత్ ఇదం తేనైవ జవసి ।

అపి హ్యద్య కులం న స్యాత్ ఇక్ష్వాకూణాం కుతో భవాన్ ॥ 64.26 ॥

నయ నౌ నృప తం దేశమ్ ఇతి మాం చాభ్యభాషత ।

అద్య తం ద్రష్టుమిచ్ఛావః పుత్రం పశ్చిమదర్శనమ్ ॥ 64.27 ॥

రుధిరేణావసిక్తాంగం ప్రకీర్ణాజినవాససమ్ ।

శయానం భువి నిస్సంజ్ఞం ధర్మ రాజవశం గతమ్ ॥ 64.28 ॥

ఆధాహమేకస్తం దేశం నీత్వా తౌ భృశదుఃఖితౌ ।
 అస్పర్శ్యమహం పుత్రం తం మునిం సహ భార్యయా ॥ 64.29 ॥
 తౌ పుత్రమాత్మనస్స్పృష్ట్వా తమాసాద్య తపస్వినౌ ।
 నిపేతతుశ్చరీరేఽస్య పితా తస్యేదమబ్రవీత్ ॥ 64.30 ॥
 నాభివాదయసే మాఽద్య న చ మామభిభాషసే ।
 కిం ను శేషే తు భూమౌ త్వం వత్స కిం కుపితో హ్యసి ॥ 64.31 ॥
 న త్వహం తే ప్రియం పుత్ర మాతరం పశ్య ధార్మిక ।
 కిం ను నాలింగసే పుత్ర సుకుమార వచో వద ॥ 64.32 ॥
 కస్య వాఽపరరాత్రేఽహం శ్రోష్యామి హృదయంగమమ్ ।
 అధీయానస్య మధురం శాస్త్రం వాన్యద్విశేషతః ॥ 64.33 ॥
 కో మాం సంధ్యాముపాప్యైవ స్నాత్వా హుతహుతాశనః ।
 శ్లాఘుయిష్యత్యుపాసీనః పుత్ర శోకభయార్దితమ్ ॥ 64.34 ॥
 కందమూలఫలం హృత్వా కో మాం ప్రియమివాతిథిమ్ ।
 భోజయిష్యత్యకర్మణ్యమ్ అప్రగ్రహమనాయకమ్ ॥ 64.35 ॥
 ఇమామంధాం చ వృద్ధాం చ మాతరం తే తపస్వినీమ్ ।
 కథం వత్స భరిష్యామి కృపణాం పుత్రగర్ధినీమ్ ॥ 64.36 ॥
 తిష్ఠ మాం మాగమః పుత్ర యమస్య సదనం ప్రతి ।
 శ్వో మయా సహ గంతాఽసి జనన్యా చ సమేధితః ॥ 64.37 ॥
 ఉభావపి చ శోకార్తా అవనాథౌ కృపణౌ వనే ।
 క్షిప్రమేవ గమిష్యావః త్వయాఽహీనౌ యమక్షయమ్ ॥ 4.38 ॥
 తతో వైవస్వతం దృష్ట్వా తం ప్రవక్ష్యామి భారతీమ్ ।
 క్షమతాం ధర్మరాజో మే బిభృయాత్పితరావయమ్ ॥ 64.39 ॥
 దాతుమర్హతి ధర్మాత్మా లోకపాలో మహాయశాః ।
 ఈదృశస్య మమాక్షయ్యామ్ ఏకామభయదక్షిణామ్ ॥ 64.40 ॥
 అపాపోఽసి యదా పుత్ర నిహతః పాపకర్మణా ।
 తేన సత్యేన గచ్ఛాశు యే లోకాశ్చస్త్రయోధినామ్ ॥ 64.41 ॥
 యాన్తి శూరా గం యాం చ సంగ్రామేష్వనివర్తినః ।
 హతాస్త్యభిముఖాః పుత్ర గతిం తాం పరమాం వ్రజ ॥ 64.42 ॥
 యాం గతిం సగర్జ్ఞైర్యుః దిలీపో జనమేజయః ।
 నహుషో ధున్దుమారశ్చ ప్రాప్తాస్తాం గచ్ఛ పుత్రక ॥ 64.43 ॥

యా గతిస్సర్వసాధూనాం స్వాధ్యాయాత్తపసాచ యా ।
 యా భూమిదస్యాహిఽతాగ్నేః ఏకపత్నీ వ్రతస్య చ ॥ 64.44 ॥
 గోసహస్రప్రదాత్యూణాం యా యా గురుభృతామపి ।
 దేహన్యాసకృతాం యా చ తాం గతిం గచ్ఛ పుత్రక ॥ 64.45 ॥
 న హి త్వస్మిన్ కులే జాతః గచ్ఛత్యకుశలాం గతిమ్ ।
 స తు యాస్యతి యేన త్వం నిహతో మమ బాన్ధవః ॥ 64.46 ॥
 ఏవం స కృపణం తత్ర పర్యదేవయతాసకృత్ ।
 తతోఽస్మై కర్తుముదకం ప్రవృత్తస్సహభార్యయా ॥ 64.47 ॥
 స తు దివ్యేన రూపేణ మునిపుత్రస్సుకర్మభిః ।
 స్వర్గమధ్యారుహత్ క్షిప్రం శక్రేణ సహ ధర్మవిత్ ॥ 64.48 ॥
 ఆబభాషే చ వృద్ధౌ తౌ సహ శక్రేణ తాపసః ।
 ఆశ్వాస్య చ ముహూర్తం తు పితరౌ వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 64.49 ॥
 స్థానమస్మి మహాత్పాప్తః భవతోః పరిచారణాత్ ।
 భవంతావపి చ క్షిప్రం మమ మూలముపైష్యతః ॥ 64.50 ॥
 ఏవముక్త్యా తు దివ్యేన విమానేన వపుష్మతా ।
 ఆరురోహ దివం క్షిప్రం మునిపుత్రో జితేంద్రియః ॥ 64.51 ॥
 స కృత్వా తూదకం తూర్ణం తాపసస్సహ భార్యయా ।
 మామువాచ మహాతేజాః కృతాంజలిముపస్థితమ్ ॥ 64.52 ॥
 అద్వైవ జహిం మాం రాజన్ మరణే నాస్తి మే వ్యథా ।
 యచ్ఛరేణైకపుత్రం మాం త్వమకర్షీరపుత్రకమ్ ॥ 64.53 ॥
 త్వయా తు యదవిజ్ఞానాత్ నిహతో మే సుతశ్శుచిః ।
 తేన త్వామభిశస్యామి సుదుఃఖమతిదారుణమ్ ॥ 64.54 ॥
 పుత్రవ్యసనజం దుఃఖం యదేతన్మమ సాన్ద్రుతమ్ ।
 ఏవం త్వం పుత్రశోకేన రాజన్ కాలం కరిష్యసి ॥ 64.55 ॥
 అజ్ఞానాత్తు హతో యస్మాత్ క్షత్రియేణ త్వయా మునిః ।
 తస్మాత్త్వాం నావిశత్యాశు బ్రహ్మహత్యా నరాధిప ॥ 64.56 ॥
 త్వామప్యేతాదృశో భావః క్షిప్రమేవ గమిష్యతి ।
 జీవితాన్తకరో ఘోరః దాతారమివ దక్షిణా ॥ 64.57 ॥
 ఏవం శాపం మయి న్యస్య విలప్య కరుణం బహు ।
 చితామారోప్య దేహం తత్ మిథునం స్వర్గమభ్యయాత్ ॥ 64.58 ॥

తదేతచ్ఛిస్తయానేన స్పృతం పాపం మయా స్వయమ్ ।

తదా బాల్యాత్ కృతం దేవి శబ్దవేధ్యనుకర్షిణా ॥ 64.59 ॥

తస్యాయం కర్మణో దేవి విపాకస్సముపస్థితః ।

అపథ్యైస్సహ సంభుక్తః వ్యాధిరన్నరసో యథా ॥ 64.60 ॥

తస్మాన్నామాగతం భద్రే తస్యోదారస్య తద్వచః ।

యదహం పుత్రశోకేన సన్త్యక్త్యామ్యద్య జీవితమ్ ॥ 64.61 ॥

చక్షుభ్యాం త్వాం న పశ్యామి కౌసల్యే సాధు మా స్పృశ ।

ఇత్యుక్త్వా స రుదంస్రస్తః భార్యామాహ చ భూమిపః ॥ 64.62 ॥

ఏతన్మే సదృశం దేవి యన్మయా రాఘవే కృతమ్ ।

సదృశం తత్తు తస్యైవ యదనేన కృతం మయి ॥ 64.63 ॥

దుర్ఘ్నత్తమపి కః పుత్రం త్యజేద్భువి విచక్షణః ।

కశ్చ ప్రవ్రాజ్యమానో వా నాసూయేత్పితరం సుతః ॥ 64.64 ॥

యది మాం సంస్పృశేద్రామః సకృదద్య లభేత వా ।

యమక్షయమనుప్రాప్తా ద్రక్ష్యన్తి న హి మానవాః ॥ 64.65 ॥

చక్షుషా త్వాం న పశ్యామి స్మృతిర్మమ విలుప్యతే ।

దూతా వైవస్వతస్యైతే కౌసల్యే త్వరయన్తి మామ్ ॥ 64.66 ॥

అతస్తు కిం దుఃఖతరం యదహం జీవితక్షయే ।

న హి పశ్యామి ధర్మజ్ఞం రామం సత్యపరాక్రమమ్ ॥ 64.67 ॥

తస్యాదర్శనజశ్శోకః సుతస్యాప్రతికర్మణః ।

ఉచ్ఛోషయతి మే ప్రాణాన్ వారిస్తోకమివాతపః ॥ 64.68 ॥

న తే మనుష్యా దేవాస్తే యే చారుశుభకుణ్డలమ్ ।

ముఖం ద్రక్ష్యన్తి రామస్య వర్షే పంచదశే పునః ॥ 64.69 ॥

పద్మపత్రేక్షణం సుభ్రు సుదంష్ట్రం చారునాసికమ్ ।

ధన్యా ద్రక్ష్యన్తి రామస్య తారాధిపనిభం ముఖమ్ ॥ 64.70 ॥

సదృశం శారదస్యేన్దోః పుల్లస్య కమలస్య చ ।

సుగన్ధి మమ నాథస్య ధన్యా ద్రక్ష్యన్తి తన్ముఖమ్ ॥ 64.71 ॥

నివృత్తవనవాసం తమ్ అయోధ్యాం పునరాగతమ్ ।

ద్రక్ష్యన్తి సుఖినో రామం శుక్రం మార్గగతం యథా ॥ 64.72 ॥

కౌసల్యే చిత్తమోహేన హృదయం సీదతీవ మే ।

వేదయే న చ సంయుక్తాన్ శబ్దస్పర్శరసానహమ్ ॥ 64.73 ॥

చిత్తనాశాద్విపద్యవై సర్వాణ్యేంద్రియాణి మే ।
క్షీణస్నేహస్య దీపస్య సంసక్తా రశ్మయో యథా ॥ 64.74 ॥

అయమాత్మభవశ్శోకః మామనాథమచేతనమ్ ।
సంసాదయతి వేగేన యథా కూలం నదీరయః ॥ 64.75 ॥

హో రాఘవ మహాబాహో హో మమాఽయాసనాశన ।
హో పితృప్రియ మే నాథ హోఽద్య క్వాఽసి గతస్సుత ॥ 64.76 ॥

హో కౌసల్యే నశిష్యామి హో సుమిత్రే తపస్విని ।
హో నృశంసే మమామిత్రే కైకేయి కులపాంసని ॥ 64.77 ॥

ఇతి రామస్య మాతుశ్చ సమిత్రాయాశ్చ సన్నిధౌ ।
రాజా దశరథశ్శోచన్ జీవితాంతముపాగమత్ ॥ 64.78 ॥

యదా తు దీనం కథయన్నరాధిపః, ప్రియస్య పుత్రస్య వివాసనాతురః ।
గతేఽర్థరాత్రే భృశదుఃఖపీడితః, తదా జహౌ ప్రాణముదారదర్శనః ॥ 64.79 ॥
(2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుష్షష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచషష్ఠితమస్సర్గః
సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

అథ రాత్ర్యాం వ్యతీతాయాం ప్రాతరేవాపరేఽహని ।
వన్దినః పర్యుపాతిష్ఠన్ తత్పార్థివనివేశనమ్ ॥ 65.1 ॥ (2 సార్లు)

సూతాః పరమసంస్కారాః మంగళాశ్చోత్తమశ్రుతాః ।
గాయకాస్సుతిశీలాశ్చ నిగదంతః పృథక్ పృథక్ ॥ 65.2 ॥

రాజానం స్తువతాం తేషామ్ ఉదాత్తాభిహితాశిషామ్ ।
ప్రాసాదాభోగవిస్తీర్ణః స్తుతిశబ్దో హ్యవర్తత ॥ 65.3 ॥

తతస్తు స్తువతాం తేషాం సూతానాం పాణివాదకాః ।
అపదానాన్యుదాహృత్య పాణివాదా నవాదయన్ ॥ 65.4 ॥

తేన శబ్దేన విహగాః ప్రతిబుద్ధా విసస్వనుః ।
శాఖాస్థాః పంజరస్థాశ్చ యే రాజకులగోచరాః ॥ 65.5 ॥

వ్యాహృతాః పుణ్యశబ్దాశ్చ వీణానాం చాపి నిస్వనాః ।
ఆశీర్గేయం చ గాఢానాం పూరయామాస వేశ్మ తత్ ॥ 65.6 ॥

తతశ్శుచిసమాచారాః పర్యుపస్థానకోవిదాః ।
స్త్రీవర్షధరభూయిష్ఠాః ఉపతస్థుర్యథాపురమ్ ॥ 65.7 ॥

హరిచందనసమ్ముక్తమ్ ఉదకం కాంచనైర్ఘృతైః ।
ఆనిన్యుస్నానశిక్షాజ్ఞా యథాకాలం యథావిధి ॥ 65.8 ॥

మంగళాలమ్భనీయాని ప్రాశనీయాన్యుపస్కరాన్ ।
ఉపనిన్యుస్తథాప్యన్యాః కుమారీబహుళాస్త్రియః ॥ 65.9 ॥

సర్వలక్షణసమ్పన్నం సర్వం విధివదర్చితమ్ ।
సర్వం సుగుణలక్ష్మీవత్ తద్భూవాభిహారికమ్ ॥ 65.10 ॥

తత్తు సూర్యోదయం యావత్ సర్వం పరిసముత్సుకమ్ ।
తస్థావనుపసమ్ప్రాప్తం కింస్విదిత్యుపశంకితమ్ ॥ 65.11 ॥

అథ యాః కోసలేంద్రస్య శయనం ప్రత్యనన్తరాః ।
తాస్త్రియస్తు సమాగమ్య భర్తారం ప్రత్యబోధయన్ ॥ 65.12 ॥

తథాఽప్యుచితవృత్తాస్తాః వినయేన నయేన చ ।
నహ్యస్య శయనం స్పృష్ట్వా కించిదప్యుపలేభిరే ॥ 65.13 ॥

తాస్త్రియస్సుప్నశీలజ్ఞాః చేష్టాసంచలనాదిషు ।
తా వేపథుపరీతాశ్చ రాజ్ఞాః ప్రాణేషు శంకితాః ।
ప్రతిస్రోతస్త్పణాగ్రాణాం సదృశం సంచకాశిరే ॥ 65.14 ॥

అథ సంవేపమానానాం స్త్రీణాం దృష్ట్వా చ పార్థివమ్ ।
యత్తదాశంకితం పాపం తస్య జ్ఞే వినిశ్చయః ॥ 65.15 ॥

కౌసల్యా చ సుమిత్ర చ పుత్రశోకపరాజితే ।
ప్రసుప్తే న ప్రబుధ్యేతే యథా కాలసమన్వితే ॥ 65.16 ॥

నిద్రుభా చ వివర్ణా చ సన్నా శోకేన సన్నతా ।
న వ్యరాజత కౌసల్యా తారేవ తిమిరావృతా ॥ 65.17 ॥

కౌసల్యాఽనన్తరం రాజ్ఞాః సుమిత్రా తదన్తనరమ్ ।
న స్మ విభ్రాజతే దేవీ శోకాశ్రులులితాననా ॥ 65.18 ॥

తే చ దృష్ట్వా తథా సుప్తే ఉభే దేవ్యా చ తం నృపమ్ ।
సుప్తమేవోద్గతప్రాణమ్ అన్తఃపురమదృశ్యత ॥ 65.19 ॥

తతః ప్రచుక్రుశుర్దీనాః సస్వరం తా వరాంగనాః ।
కరేణవ ఇవారణ్యే స్థానప్రచ్యుతయూథపాః ॥ 65.20 ॥

తాసామాక్రన్తశబ్దేన సహసోద్గతచేతనే ।
కౌసల్యా చ సుమిత్రా చ త్యక్తనిద్రే బభూవతుః ॥ 65.21 ॥

కౌసల్యా చ సుమిత్రా చ దృష్ట్వా స్పృష్ట్వా చ పార్థివమ్ ।
హా నాథేతి పరిక్రుశ్య పేతతుర్ధరణీతలే ॥ 65.22 ॥

సా కోసలేన్ద్వదుహితా వేష్టమానా మహీతలే ।
న బభ్రాజ రణోద్వస్తా తారేవ గగనాచ్యుతా ॥ 65.23 ॥

న్యపే శాన్తగుణే జాతే కౌసల్యాం పతితాం భువి ।
అపశ్యంస్తాః స్త్రియస్సర్వాః హతాం నాగవధూమివ ॥ 65.24 ॥

తతస్సర్వా నరేంద్రస్య కైకేయీప్రముఖాస్త్రియః ।
రుదన్త్యశ్శోకసంతప్తాః నిపేతుర్గతచేతనాః ॥ 65.25 ॥

తాభిస్స బలవాన్నాదః క్రోశన్తిభిరనుద్రుతః ।
యేన స్థిరీకృతం భూయః తద్గుహం సమనాదయత్ ॥ 65.26 ॥

తత్సముత్త్రస్త్రసమ్భ్రాన్తం పర్యుత్సుకజనాకులమ్ ।
సర్వతస్తుములాక్రన్తం పరితాపార్తబాన్ధవమ్ ॥ 65.27 ॥

సద్యో నిపతితానన్తం దీనవిక్లబదర్శనమ్ ।
బభూవ నరదేవస్య సద్మ దిష్టాన్తమీయుషః ॥ 65.28 ॥

అతీతమాజ్ఞాయ తు పార్థివర్షభం,
యశస్వినం సమ్పరివార్య పత్నయః ।
భృశం రుదన్త్యః కరుణం సుదుఃఖితాః
ప్రగృహ్య బాహూ వ్యలపన్ననాథవత్ ॥ 65.29 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచషష్ఠితమస్సర్గః

అథ షట్షష్ఠితమస్సర్గః ॥

తమగ్నిమివ సంశాన్తమ్ అమ్బుహీనమివార్ణవమ్ ।
హతప్రభమివాదిత్యం స్వర్గస్థం ప్రేక్ష్య పార్థివమ్ ॥ 66.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠన్తై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

